

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Προβλήματα και ευκαιρίες για τους μικρομεσαίους

Η Ελλάδα βρίσκεται εδώ και αρκετά χρόνια σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης την οποία σύντομα ευελπιστεί να αφήσει πίσω της. Στο διάστημα της κρίσης αυτής το μεγαλύτερο πλήγμα δέχθηκαν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ψάχνουν συνεχώς νέους τρόπους για να κρατηθούν στη ζωή αλλά και να βελτιώσουν τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Καθημερινά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με αρκετές προκλήσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) αποτελούν το σημαντικότερο τομέα της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Στην Ευρώπη τα 23 εκατ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και παρέχουν περισσότερες από 100 εκατ. θέσεις εργασίας.

Μάλιστα η Ελλάδα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί κυριολεκτικά η χώρα των μικρών επιχειρήσεων, καθώς το 99,8% των επιχειρήσεων απασχολεί λιγότερους από 100 υπαλλήλους. Με αυτά τα δεδομένα ο ρόλος των ΜΜΕ είναι καθοριστικός για την οικονομική ανάπτυξη, την παραγωγή και την απασχόληση στην Ελλάδα και η επομένη ημέρα δεν θα μπορούσε να είναι ελπιδοφόρα χωρίς αυτές. Ωστόσο η επιβίωσή τους δεν αποτελεί εύκολη υπόθεση καθώς υπάρχουν σημαντικά εμπόδια τόσο εξωγενή όσο και ενδογενή που πρέπει άμεσα να αντιμετωπίσει η πολιτεία ώστε

να μπορούν να επιτελέσουν τον ρόλο τους προς όφελος της οικονομίας.

Προβλήματα και προοπτικές. Η έρευνα με τίτλο «Προκλήσεις και Ευκαιρίες των Ελληνικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» που διεξήχθη από το Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Επιχειρείν του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ELTRUN) σε συνεργασία με την πλατφόρμα εύρεσης επαγγελματιών Douleutaras.gr, τη χρονιά που πέρασε, κατέγραψε τις κατηγορίες των προβλημάτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπογραμμίζοντας ότι η χρήση της τεχνολογίας στην καθημερινή λειτουργία και η προθυμία τους να εξελιχθούν τεχνολογικά και να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που η τεχνολογία προσφέρει μπορεί να τους δώσουν νέα προοπτική. Παράλληλα αναδεικνύει και μια σειρά σημαντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα προηγούμενα χρόνια και συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν.

Συγκεκριμένα όπως προκύπτει από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε μέσω ποσοτικής μεθόδου με χρήση ερωτηματολογίου στην οποία συμμετείχαν 430 εκπρόσωποι μικρομεσαίων επιχειρήσεων διαφόρων επαγγελματικών κλάδων:

Το επίπεδο βοήθειας και υποστήριξης των δημόσιων φορέων - οργανισμών προς τις νέες μικρομεσαίες καταδεικνύεται ανεπαρκές.

Σχεδόν έξι στις δέκα επιχειρήσεις υπέστησαν σημαντική μείωση των εσόδων τους τελευταίους 12 μήνες.

Τέσσερις στους δέκα επιχειρηματίες δυσκολεύονται να βρουν κατάλληλους υπαλλήλους με τα απαραίτητα προσόντα για τη στελέχωση των επιχειρήσεών τους.

Μόλις δύο στους δέκα επιχειρηματίες γνωρίζουν την ύπαρξη κρατικών προγραμμάτων κατάρτισης, εκ των οποίων οι μισοί έχουν προχωρήσει σε παρακολούθησή τους.

Παρουσιάζεται ανοδική τάση διεύθυνσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δύο στις τρεις διατηρούν στοιχεία πελατών και τα οικονομικά τους στοιχεία ηλεκτρονικά.

Τέσσερις στις πέντε μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν ήδη online παρουσία, με περισσότερες από τις επτά στις δέκα (75%) αυτού του συνόλου να εμφανίζονται ικανοποιημένες από τα αποτελέσματα που είχε αυτή η κίνηση στην εξέλιξη της επιχειρησεώς τους.

Τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνουν πως θα επιδιώξουν τεχνολογική εξέλιξη στο μέλλον.

Τα προβλήματα υποδομής (έλλειψη επαρκούς υποστήριξης από τη Δημόσια Διοίκηση, δυσχέρεια στην εύρεση υπαλλήλων κ.λπ.) και τα αρνητικά αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης (μείωση πωλήσεων, αύξηση κλαδικού ανταγωνισμού κ.λπ.) παραμένουν και αποτελούν ουσιαστικά τροχοπέδη στην επιχειρηματική ανάπτυξη.

Παρά την παρατεταμένη οικονομική ύφεση και τη γενικότερη αβεβαιότητα για το μέλλον, υψηλά εμφανίζονται τα ποσοστά των συμμετεχόντων οι οποίοι δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον των επιχειρήσεών τους.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η αισιοδοξία και τα πρώτα ενθαρρυντικά στοιχεία

ΠΑΡΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ και τις δυσκολίες που υπάρχουν στον επιχειρηματικό στίβο της Ελλάδας, οι εκπρόσωποι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην έρευνα δήλωσαν αισιόδοξοι και πρόθυμοι να εξελιχθούν. Τα ενθαρρυντικά στοιχεία, αν και συγκρατημένα, προκύπτουν και από την έρευνα που πραγματοποιήσε το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ - ΓΣΕΒΕΕ).

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συγκροτούν τη συντριπτική πλειονότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, διατηρώντας ως μερίδιο το 99,5% στο σύνολο των επιχειρήσεων, το 86,9% της απασχόλησης (ποσοστό που ξεπερνά κάθε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ) και το 73,2% της προστιθέμενης αξίας. Σύμφωνα με έκθεση της ΕΕ για την μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, η απασχόληση στις ΜΜΕ αυξήθηκε την περίοδο 2015-2016 κατά 2,4%, ενώ η προστιθέμενη αξία σημείωσε άνοδο 1,4%. Για το 2018

αναμένονται να δημιουργηθούν από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιπλέον 96.500 νέες θέσεις απασχόλησης, ενώ οι προβολές δείχνουν θετικό ρυθμό αύξησης της προστιθέμενης αξίας κατά 5,8%. Ετσι καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων αποτελείται από μικρές μονάδες (με έως δέκα εργαζομένους) αναδεικνύεται η σπουδαιότητα της μικρής επιχειρηματικότητας για την απασχόληση και την οικονομία γενικότερα. Η υπέρβαση του υφιστάμενου παραγωγικού μετασχηματισμού που αποτυπώνεται στην έρευνα οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ - ΓΣΕΒΕΕ ακόμα δεν έχει ενδογενή δυναμική και δεν αποτελεί, όπως αναφέρει, ένδειξη επιτυχίας της εφαρμοσμένης οικονομικής πολιτικής και βιωσιμότητας του τρέχοντος οικονομικού μοντέλου.

Σύμφωνα με την έρευνα οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ - ΓΣΕΒΕΕ, ο συνδυασμός αναφατικών μεταρρυθμίσεων που επιβλήθηκαν τα τελευταία οκτώ χρόνια μαζί με το ακολουθούμενο μείγμα δημοσιονομικών μέτρων έχει περιορίσει σημαντικά τις δυνατότητες της εγχώριας αγοράς να υπερβεί αυτοτελώς και βιώσιμα το κατώφλι ήπιας ανάκαμψης που σημειώνεται σήμερα και να επιτύχει τους προβλεπόμενους ρυθμούς ανάπτυξης.

Από την άλλη πλευρά, η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων είναι περιορισμένη εξαιτίας της αναβάθμισης σημαντικών διεθνών οικονομικών προκλήσεων που διαταράσσουν τις επενδυτικές κινήσεις στις περιφέρειες. «Οι προκλήσεις αυτές είτε αφορούν συστηματικές είτε κυκλικές εκκρήσεις μιας διαδικασίας υποχώρησης από το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, επτείνουν το χάσμα μεταξύ μικρών και μεγάλων οικονομιών, μεταξύ μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων και πολυεθνικών ομίλων».